بنام خدا

برنامه استراتژیک(SP) گروه آموزشی فوریتهای پزشکی

اعضای مشارکت کننده در تدوین برنامه استراتژیک

دکتر مهدی مولوی

دکتر محمد رضا شکوهی

ضرورت و اهمیت برنامه استراتژیک

برنامه ریزی عبارتست از فرایندی که دارای مراحل مشخص و به هم پیوسته برای تولید یک خروجی منسجم در قالب سیستمی هماهنگ از تصمیمات. بدون شک برنامه ریزی یکی از وظایف اصلی مدیران هر سازمان می باشد. برنامه ریزی یعنی تعیین فعالیت های موثر جهت رسیدن به هدف. تدوین برنامه استراتژیک سمت و سوی گروه های آموزشی را جهت داده و در مسیر اصلی خود هدایت می کند. درواقع برنامه استراتژیک یک برنامه هماهنگ با مقتضیات زمان و مکان خاص است. از طرفی در ارزشیابی نوین گروه های اموزشی که با عنوان اعتباربخشی و توجه به کیفیت خدمات و رضایت مشتریان مطرح است، داشتن برنامه ریزی استراتژیک مبنای اصلی اخذ امتیاز برای دانشکده و گروه آموزشی محسوب می شود. بنابراین هم به عنوان نقشه راه اعضای هیئت علمی و هم به منظور کسب رتبه مطلوب در نسل نوین اعتباربخشی، برنامه استراتژیک چهار ساله گروه فوریتهای پزشکی تدوین میگردد.

فلسفه گروه: امروزه اهمیت خدمات فوریت های پزشکی بر کسی پوشیده نیست و پیشرفت های چشمگیر در حوزه آموزش اورژانس پیش بیمارستانی، نیاز به تدوین و اجرای برنامه های پیش برنده در بازه های زمانی مشخص مبتنی بر اسناد بالادستی (استاندارد های اعتبار بخشی، فرآیندهای عملیاتی اورژانس پیش بیمارستانی و...) را دوچندان کرده است . بی شک تحقق پیشرفت همه جانبه علمی و عملیاتی نیازمند ترسیم نقشه راه علمی است که نحوه طی مسیر، امکانات لازم، تقسیم کار و الزامات طی مسیر به طور شفاف و دقیق مشخص شده باشد. اعتقاد به رشته فوریتهای پزشکی به عنوان یک حرفه بهداشتی- مراقبتی مستقل که اعمال آن مبتنی بر دانش و تحقیق با توجه به ارزش های حرفه ای و تعالیم و فرهنگ اسلامی است، دارای فلسفه ای مبتنی بر علم و هنر می باشد. فلسفه گروه فوریتهای پزشکی آموزش و تربیت دانشجویان برای ایفای با کیفیت بالا در نقشهای بالینی، مدیریتی، آموزشی و تحقیقاتی و سهیم شدن در توسعه بدنه دانش ، ارزش قایل شدن برای همکاری بین رشته ای، مراقبت همه جانبه ، ارایه خدمات همراه با احترام به ارزشهای انسانی و فرهنگی در راستای نیازهای سلامتی جامعه وبیماران خاص وآسیب پذیر و حفظ کرامت و حقوق انسان ها در شرایط اورژانسی و حاد است .

چشم انداز گروه(Vision) :

آرمان ما ایجاد گروهی پیشرو در زمینه آموزش، پژوهش و ارائه خدمات تخصصی فوریتهای پزشکی و اورژانس پیش بیمارستانی است تا با حفظ اتکا به ارزشهای اصیل اسلام و انقلاب اسلامی و تقویت خودباوری با بهره گیری از پیشرفته ترین فناوریها و روشهای نوین آموزشی و تعداد کافی اعضای هیات علمی در راستای ارتقا سطح سلامت در حد معیارهای جهانی گام برداشته و موجبات تعالی و رشد و شکوفایی عملی دانش آموختگان را در سطح کشور و جهان فراهم نماییم، به گونه ای که در سطح کشور گروه برتر و پیشرو فوریتهای پزشکی باشیم.

رسالت(Mission):

رسالت گروه آموزشی فوریتهای پزشکی، تعلیم و تربیت دانشجویان با رعایت قوانین و مقررات وزارت متبوع می باشد. تا با ایجاد محیط و شرایط مطلوب برای تعلیم و تربیت بر مبنای اصول و ارزشهای اسلامی و اخلاق پزشکی و بکارگیری شیوه های نوین تدریس و تکنولوژی روز جهان به منظور تربیت نیروی انسانی توانمند و کارامد برای ارائه خدمات مؤثر سلامت متناسب با نیازهای در حال تغییر بخش های تخصصی با پیشرفته ترین فنون و تکنیکهای خدمات اورژانسی برای آحاد مردم و استفاده از توان علمی و عملی اعضای هیات علمی و دانشجویان در جهت توسعه دانش حرفه ای و ارائه دستاوردهای جدید حاصل از پژوهش های علمی اقدام شود.

اهداف کلی گروه فوریتهای پزشکی(Goals)

۱- تربیت نیروی انسانی کارآمد در راستای تامین نیاز و تقاضای نظام سلامت و خدمات اورژانس پیش بیمارستانی کشور
۲- ارتقای فعالیتهای پژوهشی دانشجویان و اعضای هیئت علمی
۳- ارتقای توانمندی اعضای گروه و فارغ التحصیلان

هدف کلی(۱): تربیت نیروی انسانی کارآمد در راستای تامین نیاز و تقاضای نظام سلامت و خدمات اورژانس پیش بیمارستانی کشور

اهداف ویژه(Objectives) :

۱- جذب نیروی هیئت علمی متخصص متناسب با نیازهای گروه
۲- اخذ مجوز راه اندازی رشته کارشناسی ارشد رشته پرستاری اورژانس
۳- ارتقا کیفیت آموزش نظری گروه بصورت مجازی و حضوری
۴- توسعه نقش اساتید و دانشجویان گروه جهت ارائه خدمت در عرصه اورژانس
۵- ایجاد فرصت هایی برای توانمندسازی اعضای هیات علمی گروه
۶- بازنگری و ارتقاء شیوه های تدریس و ارزشیابی در گروه
۷- بهبود کیفیت آموزش بالینی گروه با همکاری امور بالینی دانشکده
۸- همکاری در ارتقاء استانداردهای خدمات اورژانس پیش بیمارستانی وبهبود و ارتقا کمیت و کیفیت برنامه
۹- برگزاری کارگاه ها و بازآموزی ها بصورت مستمر با مشارکت مدیریت سازمان اورژانس کشور

هدف کلی (۲): ارتقای فعالیت های پژوهشی اعضای گروه و دانشجویان

اهداف ویژه(Objectives) :

۱- بهبود کمیت و کیفیت پژوهش ها و پایان نامه های گروه و تسریع در روند اجرایی پایان نامه ها و توسعه همکاری های آموزشی و پژوهشی درون گروهی و برون گروهی و بین حرفه ای در جهت ارتقاء جایگاه رشته فوریتهای پزشکی
۲- ایفای نقش موثر در تولید بدنه دانش اختصاصی فوریتهای پزشکی مبتنی بر شواهد
۳- توسعه کاربرد نتایج تحقیقات انجام شده در حیطه فوریتهای پزشکی در عرصه اورژانس
۴- تدوین و اجرای طرحهای پژوهشی بر اساس اولویت های پژوهشی کلان منطقه
۵- افزایش کمی و کیفی مقالات چاپ شده مستخرج از پایان نامه ها و طرح های تحقیقاتی و چاپ در ژورنال های با ضریب تاثیر بالا
۶- ارائه مقالات بصورت سخنرانی و پوستر در کنفرانس های داخلی و خارجی

هدف کلی (۳): ارتقای توانمندیهای اعضای هیئت علمی گروه ، تکنسین های فوریتهای پزشکی فارغ التحصیل و شاغل در مراکز اورژانس پیش بیمارستانی

اهداف ویژه(Objectives) :

۱- ارتقای سطح علمی گروه در جهت تربیت نیروی انسانی کارآمد
۲- ارتقای مهارتهای بالینی اعضای گروه در جهت تربیت نیروی انسانی کارآمد
۳- ارتقای توانمندیهای اعضای گروه در زمینه کاربرد روشهای نوین آموزش
۴- ایجاد زمینه های استفاده از فرصت های مطالعاتی برای اعضای گروه
۵- همکاری با سایر گروه های داخل دانشکده ، بین دانشکده ای، و بین رشته ای در اجرای برنامه های آموزش مداوم

نقاط قوت و ضعف

نقاط قوت(Strengths)

۱- بهره مندی از توانمندی های اعضای هیات علمی با مرتبه علمی مختلف دانشیاری و استادیاری و مربی در گروه
۲- وجود اساتید با سابقه درخشان آموزشی، پژوهشی و بالینی مختلف
۳- وجود اساتید منتخب استانی در عرصه های مختلف آموزشی، پژوهشی و بالینی
۴- وجود lab skill مجهز در دانشکده
۵- فعال بودن دفتر EDO در دانشکده
۶- وجود کتابخانه اختصاصی دانشکده با برخورداری از کتابهای متنوع و تخصصی به روز
۷- وجود روند رو به رشد ارتقاء مرتبه اعضای هیأت علمی
۸- تعامل خوب مدیر امور بالینی با اساتید و دانشجویان
۹- وجود سیستم هم آوا، اتوماسیون، نرم افزار ارزشیابی دانشجو و اساتید با سیستم هم آوا

نقاط ضعف (Weakness)

۱- کمبود اعضای هیات علمی متخصص در گروه
۲- حجم بالای واحدهای درسی و لزوم استفاده از مدرسان حق التدریسی
۳- عدم وجود زمان کافی جهت انجام فعالیت پژوهشی به دلیل بالا بودن حجم فعالیتهای آموزشی و بالینی اعضای هیات علمی
۴- کمبود طرح های تحقیقاتی در حوزهاورژانس پیش بیمارستانی

فرصت ها(opportunities)

۱- حمایت وزارت و دانشگاه از ایجاد و توسعه رشته ها و برنامه های آموزشی جدید
۲- وجود فرصت های علمی تحقیقاتی و وجود بستر مناسب برای برنامه های آموزشی و پژوهشی
۳- سیاستگذاری معاونت آموزشی وزارت متبوع بر ارتقاء کمی و کیفی تولیدات علمی توسط اساتید دانشگاهها
۴- امکان ایجاد و توسعه ارتباطات علمی با سایر گروه های آموزشی دانشکده و سایر گروه های دانشگاه
۵- امکان ارائه دستاوردهای علمی در همایش های سالانه ی آموزش پزشکی در دانشگاه های معتبر
۶- امکان استفاده از فن آوری اطلاعات در آموزش نوین
۷- تعامل خوب مسئولین دانشکده با مدیریت بیمارستان ها و مراکز اورژانس پیش بیمارستانی
۸- دسترسی به منابع علمی جدید از طریق شبکه
۹- نیاز روزافزون جامعه به خدمات اورژانس پیش بیمارستانی و فوریتهای پزشکی

تهدیدها (Threats):

۱- ناکافی بودن و نامشخص بودن روند و زمان تخصیص اعتبارات به دانشکده
۲- نبود سیاست جامع و مدون در خصوص امور رفاهی اعضاء هیات علمی در سطح وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۳- تمرکز بیشتر آئین نامه ارتقاء اعضاء هیات علمی به انجام فعالیتهای پژوهشی در مقایسه با آموزش
۴- عدم تناسب تعداد مجوز ها و تعداد پست های جذب هیأت علمی با روند توسعه دانشکده
۵- ضعف فعالیت های تیمی و مشارکتی در بین گروه و بیمارستان ها و مراکز اورژانس پیش بیمارستانی
۶- نامطلوب بودن وضعیت حمایت اقتصادی از پایان نامه های مرتبط با رشته فوریتهای پزشکی
۷- شناخت ناکافی جامعه از ابعاد حرفه ای رشته فوریت های پزشکی
۸- عدم پاسخگویی مناسب و به موقع وزارت متبوع در جذب نیروی انسانی مورد نیاز دانشکده اعم از اعضای هیات علمی و غیر هیئت علمی

استراتژیها

استراتژی بر اساس تلاقی فرصت ها و قوت ها (استراتژیهایSO)

۱- درخواست جذب و استخدام اعضای هیات علمی متخصص
۲- جذب دانشجویان خارجی در مقطع کارشناسی
۳- برگزاری واحدهای کاراموزی منطبق با اهداف تدوین شده بر اساس کوریکولوم
۴- ارزشیابی دانشجویان در واحدهای کاراموزی منطبق با فرم های تدوین شده موجود
۵- نظارت بر نحوه اجرا و ارزشیابی کاراموزیها بر اساس فرم های موجود
۶- پایش و ارزشیابی نتایج حاصل از اقدامات فوق در جهت ارتقای سطح آموزش نظری و بالینی دانشجویان فوریتهای پزشکی تابستان هر سال
۷- تشکیل جلسات مشترک اعضای گروه با نمایندگان دانشجویان حداقل دو بار در سال
۸- همکاری در برنامه ریزی و اجرای کارگاه های مختلف جهت توانمندسازی دانشجویان
۹- سنجش سطح آموزش تئوری و بالینی مربیان توسط مدیر گروه، سالانه تا پایان شهریور هر سال با استفاده از فرمهای ارزشیابی نظری و بالینی
۱۰- تعیین نیازها و کمبودهای آموزش بالینی دانشجویان در عرصه اورژانس و بالینی و اطلاع رسانی به مسئولین مربوطه توسط مدیر گروه ، سالیانه در تابستان هر سال
۱۱- تشکیل جلسات مستمر مدیر گروه با مسئولین مراکزمدیریت اورژانس پیش بیمارستانی و بیمارستانهای آموزشی در جهت برنامه ریزی و رفع کمبودهای آموزشی دانشجویان در طول سال
۱۲- برنامه ریزی در جهت رفع کمبودهای آموزشی شناسایی شده و اجرای آن توسط دانشکده و مسئولین بیمارستانها و مراکز اورژانس ۱۱۵ در طول سال
۱۳- برنامه ریزی در جهت رفع کمبودهای رفاهی مربیان و دانشجویان در عرصه های بالینی

۱۴- تشکیل جلسات مشترک اعضای گروه و دانشجویان جدیدالورود جهت آشنایی با اعضای گروه، توضیح برنامه های گروه و انتظارات از دانشجویان

۱۵- گسترش ارتباط علمی با مجامع بین المللی در دانشگاه های همجوار

۱۶- تشویق دانشجویان بویژه دانشجویان مستعد جهت مشارکت در انجام امور پژوهشی بعنوان مجری یا همکار اصلی

استراتژی بر اساس تلاقی ضعف ها و فرصت ها (استراتژیهایWO)

۱- بکارگیری دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی جهت کاهش حجم کاری مربیان

۲- پیشنهاد به مسئولین تامین و توزیع نیروی انسانی در خصوص تخصیص درصدی از دانش آموختگان دوره کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس بعنوان نیروی طرحی برای همکاری با گروه اموزشی در امر آموزش دانشجویان

۳- جذب فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد اورژانس برای پوشش دهی برنامه آموزشی

۴- تدوین طرح های تحقیقاتی در زمینه ارزیابی رضایتمندی مددجویان و دریافت کنندگان خدمات اورژانس پیش بیمارستانی توسط اعضای هیأت علمی با همکاری مربیان و دانشجویان

استراتژی بر اساس تلاقی قوت ها و تهدیدها (استراتژیهایST)

۱- مشارکت فعالانه اساتید دانشکده در تدوین برنامه های ارتقای توانمندی حرفه ای فارغ التحصیلان و پرسنل اورژانس پیش بیمارستانی

۲- مشارکت فعالانه مدیران گروه ها و مسئولین دانشکده در تدوین برنامه هایی در جهت بهبود بخشهای بالینی و فیلد های اورژانس پیش بیمارستانی و همچنین ایجاد بخش های آموزشی استاندارد

۳- مشارکت فعالانه اعضای گروه های آموزشی در بازنگری برنامه های آموزشی و ارائه پیشنهادات اصلاحی به هیئت بورد و پیگیری آن

۴- مشارکت فعالانه اعضای گروه های آموزشی در تدوین برنامه های آموزشی متناسب با نیازهای جامعه هدف و ارائه آن به هیئت بورد و پیگیری آن

۵- مشارکت فعالانه اعضای هیئت علمی دانشکده پرستاری و مامائی در سیاست گذاری های مربوط به تشکل های صنفی مربوطه

۶- تدوین و پیشنهاد معیارهای اختصاصی تر برای انتخاب و پذیرش دانشجویان فوریتهای پزشکی و پیشنهاد آن برای مسئولین دانشگاه و سپس سازمان سنجش آموزش کشور

۷- تدوین برنامه هایی برای معرفی جایگاه واقعی رشته فوریتهای پزشکی به جامعه

۸- تسهیل فرآیندهای جذب هیئت علمی

استراتژی بر اساس تلاقی ضعف ها و تهدیدها (استراتژیهای WT)

۱- تدوین و پیشنهاد راهکارهایی جهت افزایش فرصت شغلی برای فارغ التحصیلان رشته فوریت های پزشکی

۲- تدوین و برنامه ریزی برای توسعه فضای آموزشی و فیزیکی و ارائه راهکار

۳- تدوین و برنامه ریزی برای فراهم شدن بستر استفاده SKILL lab موجود در بیمارستانها برای دانشجویان

۴- ایجاد پایگاه های آموزشی اورژانس پیش بیمارستانی شهری و جاده ای

۵- تدوین راهکار مناسب برای افزایش بودجه امور بالینی و بکارگیری مربیان خبره در قالب طرح های استخدامی

٦- تدوین برنامه هایی برای بهبود بستر آموزشی بالینی

۷- تدوین برنامه هایی جهت بهبود کیفیت آموزش بالینی

۸- تدوین راهکارهایی جهت جذب همکاری متخصصین طب اورژانس

۹- تدوین و پیشنهاد راهکارهایی جهت تعدیل آیین نامه ارتقاء هیئت علمی و توجه بیشتر به حیطه آموزش

۱۰- تعامل سازنده واحدهای ذیربط دانشکده در هنگام تخصیص اعتبارات دانشگاه بر اساس ارائه بازخورد سال قبل

۱۱- ایجاد فرصتهای مطالعاتی برای اعضاء هیئت علمی